

Comunicat de pres

Au fost anunțate Cele 7 Monumente și Situri din Europa aflate în cel mai mare pericol

Atena, 12 iunie 2013 - Amfiteatrul roman de la Durres, **Albania**; zona-tampon din centrul orașului Nicosia, **Cipru**; fortificațiile Vauban din Briançon, **Fransa**; mânăstirea renascentistă din San Benedetto Po, **Italia**; mânăstirea de secol XV din Setúbal, **Portugalia**; situl istoric minier de la Roșia Montană, **România** și biserica armenescă Sf. Gheorghe din Mardin, **Turcia** au fost selecționate drept siturile cele mai amenințate din Europa. Anunțul a fost făcut astăzi de cele trei principale organizații europene de patrimoniu, **Europa Nostra**, împreună cu **Institutul Bncii Europene de Investiții**, în cadrul unei conferințe de presă care a avut loc la **Atena**, în ajunul **Congresului care marchează cea de a 50-a aniversare** de la înființarea sa. Aceste comori ale patrimoniului cultural și natural sunt în pericol, fie datorită lipsei de fonduri sau experiență, ori a unei strategii inadecvate, neglijenței, dezastrelor naturale sau chiar conflictelor politice. O intervenție urgentă este prin urmare necesară.

„Aceste monumente și situri au fost selecționate nu doar fiindcă ne spun o poveste fascinantă despre trecutul nostru comun, ci și pentru faptul că sunt foarte prețioase pentru comunitățile locale, profund angajate în salvarea lor. Salvarea acestor situri va acționa și ca un catalizator pentru revitalizarea economică și socială a localităților și zonelor învecinate. De aceea Europa Nostra adresează un apel unui mare număr de parteneri publici și privați, la nivel local, regional, național și european, pentru a-și uni forțele și a asigura un viitor pe termen lung siturilor selecționate”, a declarat **Plácido Domingo**, Președintele Europa Nostra.

„Investiția în salvarea patrimoniului contribuie la dezvoltare durabilă și în cele din urmă la creșterea economică și locuri de muncă. Grație impactului său pozitiv asupra economiei locale și regionale, sprijinul acordat salvării și punerii în valoare a patrimoniului se înscrie în scopurile Bncii Europene de Investiții (BEI). Institutul BEI, împreună cu Europa Nostra și partenerii asociați, va întreprinde eforturile necesare pentru a evalua siturile selecționate și a contribui la elaborarea unor planuri de acțiune realiste, în strânsă colaborare cu autoritățile și organizațiile naționale și locale, publice și private”, a adăugat **Rémy Jacob**, Director General al Bncii Europene de Investiții și Decan al Institutului BEI.

Europa Nostra și Institutul BEI, partener fondator al Programului 7 Monumente și Situri aflate în cel mai mare pericol, vor efectua misiuni de salvare la aceste situri de patrimoniu după sfârșitul verii. Mai precis, experții angajați de Banca Europeană de Investiții (BIE) și Banca de Dezvoltare a Consiliului European (BCE), un partener asociat, vor oferi analize și consiliere asupra modalităților de finanțare, ca, de pildă, prin fonduri ale Uniunii Europene sau, după caz, împrumuturi. Planurile de salvare inițiale vor fi prezentate la Conferința de Politică a Patrimoniului European, organizată de Europa Nostra la Bruxelles pe 5 decembrie 2013.

„Timp de 50 ani, Europa Nostra s-a preocupat activ de salvarea patrimoniului pretutindeni în Europa, de la anticul sit din Delphi, în Grecia, la începutul anilor '80 și până la orașul istoric L'Aquila în 2010. Suntem mândri că anul acesta, pentru prima dată, am inaugurat un program operațional și de sprijin în parteneriat cu o instituție de un asemenea prestigiu ca Banca Europeană de Investiții. Alianța noastră demonstrează recunoștința noastră, de către instituțiile Uniunii Europene, a responsabilității acestora față de salvarea patrimoniului cultural al Europei, în conformitate cu Tratatul de la Lisabona (articolul 3.3). Ne așteptăm ca Programul 7 monumente și situri aflate în cel mai mare pericol să încurajeze și alte instituții și organizații să sprijine eforturile noastre de a salva și promova patrimoniul unic al Europei”, a conchis **Denis de Kergorlay**, Președintele Executiv al Europa Nostra.

Cele 7 Monumente și Situri aflate în cel mai mare pericol au fost nominalizate de Board-ul Europa Nostra din 14 situri finaliste selecționate de un Comitet Consultativ compus din experți internaționali. În acest an de început, organizațiile ale societății civile și instituțiile publice din 21 țări europene au prezentat 40 candidaturi. Programul 7 Monumente și Situri aflate în cel mai mare pericol a fost inaugurat în luna ianuarie a acestui an, inspirat de un proiect de mare succes organizat de Trustul Național pentru Conservarea Patrimoniului din SUA. **Candidaturile pentru 2014 pot fi înaintate până la data de 1 noiembrie 2013 de către reprezentanții naționali ai Europa Nostra și de către organizațiile membre și asociate.**

Cele 7 Monumente și Situri aflate în cel mai mare pericol din Europa

(listă în ordinea alfabetică a Țărilor)

Amfiteatrul Roman de la Durres, ALBANIA

Acest amfiteatru roman din secolul al II-lea î.Chr. a rămas necunoscut lumii până în anii '60 ai veacului trecut. Situat chiar în centrul orașului, cunoscut în Antichitate cu numele de Epidamnus sau Dyrrachium, având o capacitate de 15.000 – 20.000 spectatori, reprezintă unul dintre cele mai remarcabile situri de patrimoniu, nu numai în Albania, ci în întreaga zonă a Balcanilor.

Din cauza acestei descoperiri târzii, situl a fost victima unei planificări urbane haotice, care i-a afectat structura, suferind apoi deteriorări neîncetate. Scopul major este prin urmare asigurarea integrității sale armonioase în esența urbană a orașului Durres. Acest nestemat cultural este amenințat și de lipsa resurselor financiare, de cauze naturale și neglijență. Încurajarea proiectelor actuale de cercetare și conștientizarea publicului în legătură cu valoarea excepțională a acestui amfiteatru constituie măsuri de cea mai mare urgență.

Restaurarea completă a amfiteatrului roman va reamplifica vechiul oraș Durres pe harta siturilor istorice din Europa și va declanșa totodată revitalizarea socială și economică a celui de al doilea oraș ca dimensiuni din Albania.

Zona-Tampon din centrul istoric al orașului Nicosia, CIPRU

Încheierea conflictului din Cipru a însemnat și crearea zonei-tampon din orașul Nicosia în 1974, care taie în două centrul istoric, anulând coeziunea orașului de aproape 40 ani. Deceniile de abandon au subminat remarcabilă valoare arhitectonică a clădirilor, printre care se numără monumente medievale și neoclasiche și au avut un impact devastator asupra calității mediului și condițiilor de trai din întregul centru al orașului. Odată ce centrul metropolei și comerțului, acest adevărat suflet al orașului Nicosia este astăzi un coridor pustiu lat de 1,5 km.

Începând cu anii '80 ai veacului trecut, comunitățile cipriote greacă și turcă din Nicosia au colaborat, cu sprijinul Națiunilor Unite, elaborând în final un Master Plan pentru revitalizarea zonei-tampon. În prezent este nevoie de asistență internațională pentru transpunerea sa în practică, restaurând una câte una clădirile istorice situate în zona-tampon a orașului Nicosia.

Acest important Master Plan, strălucit exemplu pentru rolul patrimoniului în calitate de catalizator al pacii și reconcilierii, a primit în 2011 Marele Premiu la categoria Cercetare, în cadrul Premiilor Europa Nostra / Uniunea Europeană.

Fortificațiile Vauban (sec. XVII) din Briançon, FRANȚA

Situat la întâlnirea dintre cinci văi alpine, la porțile Italiei, Briançon este una din cele mai spectaculoase orașe fortificate din Franța veacului al XVII-lea. Sebastien Le Prestre de Vauban, celebrul constructor de fortificații militare al lui Ludovic al XIV-lea, a primit dificilă sarcină de a proiecta aceste fortificații alpine. Acest complex de apărare este alcătuit din ziduri de incintă, care se întind pe o lungime de peste trei kilometri, trei forturi (Randouillet, Dauphin și Trois Tetes) pe malul stâng al râului Durance, legate de oraș prin Comunicarea Y și podul Asfeld, și un al patrulea fort (Salettes), situat pe malul drept al râului.

Acest capodoper al fortificațiilor alpine, considerat a fi una dintre cele mai frumoase din lume și recunoscut de UNESCO în 2008 ca parte a rețelei de 12 ansambluri fortificate realizate de Vauban în Franța, este astăzi serios amenințat în urma degradării fundațiilor de stâncă, temperaturilor foarte scăzute și în general a lipsei lucrărilor de întreținere.

Municipalitatea orașului Briançon a elaborat o strategie ambițioasă de restaurare și promovare a patrimoniului său, bazându-se, printre altele, pe sprijinul organizațiilor locale. Cu toate acestea, planul de dezvoltare turistică și economică, bazat pe revitalizarea fortificațiilor Vauban, nu poate fi realizat decât prin sprijin și expertiză națională și europeană și internațională.

Mănăstirea renaștantă din San Benedetto Po, ITALIA

Orașul San Benedetto Po îi datorează faima istorică, religioasă și artistică abia ieri cu același nume, care datează din secolul al XI-lea. Clădirile principale au fost construite în secolul al XVI-lea de celebrul arhitect Giulio Romano, autor și al Palazzo Te din Mantua, cunoscut și drept singurul artist renaștant menționat în opera lui Shakespeare.

În ultimul deceniu, o vastă și costisitoare operă de restaurare i-a redat acestei capodopere vechii ei splendoare. Lucrările erau în mare măsură încheiate când au avut loc cutremurele din 20 și 29 mai 2012, ce au produs distrugereri serioase abia ieri și au desființat întregul proces de conservare. De atunci, prioritățile importante ale complexului au devenit inaccesibile publicului, din cauza riscului de prăbușire sau căderilor de tencuială.

Restaurarea Mănăstirii din San Benedetto Po reprezintă o provocare considerabilă, atât pe plan financiar cât și tehnic, ceea ce necesită o vastă cooperare și mobilizare.

Mănăstirea de secol XV din Setúbal, PORTUGALIA

Mănăstirea lui Iisus din Setúbal, a cărei construcție a fost încheiată în 1494, reprezintă unul din primele exemple ale goticului târziu portughez, cunoscut drept stilul manuelin. Acest stil încorporează armonioase elemente maritime și reprezentări aduse din călătoriile de pionierat ale navigatorilor portughezi. Printre exemplele cele mai cunoscute – și mult mai bine conservate – ale acestui stil arhitectural se numără Mănăstirea Jeronimos și Turnul Belem din Lisabona. Fiind recunoscut drept un vestigiu al istoriei comune a Europei, deoarece aici a fost ratificat în 1494 Tratatul de la Tordesillas dintre Spania și Portugalia, care a netezit calea expansiunii europene atât spre cele două Americi cât și către Orientul Îndepărtat, Comisia Europeană a hotărât, în 2011, să îi atribuie acestui excepțional monument distincția de Patrimoniu European.

Acest giuvaier al mo tenirii noastre comune a fost practic interzis publicului timp de peste 20 ani și el se află într-o stare de degradare avansată, necesitând expertiză europeană și sprijin financiar.

Restaurarea completă a acestui ansamblu ar acționa ca un catalizator pentru revitalizarea socială și economică a centrului istoric al orașului Setúbal.

Situl istoric minier de la Roșia Montană, ROMANIA

Peisajul de la Roșia Montană a suferit transformări profunde datorită activităților de minerit timp de peste trei milenii. Patrimoniul subteran constă dintr-o vastă rețea de galerii (aproximativ 150 km, dintre care 7 datează din timpurile dacice și romane), precum și echipamente și alte vestigii în situ. Vestigiile de locuire supraterană (situri funerare romane, edificii și drumuri, ca și zone medievale și moderne) demonstrează o interacțiune multiseclară intensă dintre om și mediu.

Peisajul minier de la Roșia Montană, unul dintre cele mai reprezentative din Europa, este în prezent serios amenințat de un uriaș proiect minier în carieră deschisă.

Organizațiile neguvernamentale locale, sprijinite de organizații de patrimoniu naționale, europene și internaționale, militează împotriva acestui proiect de mulți ani. Ele cer găsirea unei soluții alternative durabile, un plan de dezvoltare pe termen lung, bazat pe conservarea și valorificarea patrimoniului frumos al Roșiei Montane, peisajul minier unic, cu moștenirea sa culturală și naturală.

Biserica armeană Sf. Gheorghe din Mardin, TURCIA

Vreme de 15 veacuri Biserica Sf. Gheorghe a fost cminul spiritual al numeroasei comunități armenice din orașul turcesc Mardin. Acest clădire istoric de Categoria I a fost ridicat în anul 420 și a slujit drept lăcaș de cult până în 1915, când populația armeană părăsise orașul. În ciuda importanței sale deosebite pe plan istoric și cultural, acest monument se află în prezent într-o stare de degradare avansată.

Europa Nostra Turcia, cu sprijinul proprietarului acestui monument, Fundația Comunității Bisericii Armeano-Catolice din Mardin, este serios implicată în salvarea acestei moșteniri a istoriei multiculturale a Turciei. Restaurarea bisericii și clădirilor anexe le va îngădui generațiilor viitoare să înțeleagă contribuția populației armenice la istoria și identitatea orașului Mardin, iar publicul larg va putea aprecia totodată modalitățile de expresie culturală și realizările artistice ale acesteia. Autoritățile locale, conștiente de avantajele economice ce vor rezulta din dezvoltarea turismului, sprijină proiectele de restaurare din orașul lor, dar strădaniile lor au nevoie de încurajare și sprijin de la partenerii naționali și europeni.

Informații generale:

Europa Nostra - Vocea Patrimoniului Cultural din Europa - reprezintă o largă mișcare a societății civile în vederea salvării patrimoniului cultural și natural al Europei. Cu vasta sa rețea pan-europeană de membri (organizații și persoane individuale), asociații și parteneri, Europa Nostra formează un influent lobby în apărarea patrimoniului cultural. Ea militează pentru salvarea monumentelor, siturilor și peisajelor din Europa aflate în pericol și propune influențarea politicilor naționale și europene referitoare la patrimoniu. Europa Nostra promovează excelența prin programele sale de premiere în parteneriat cu Comisia Europeană. În anul 2013, Europa Nostra își sărbătorește cea de a 50-a aniversare. www.europanostra.org

Banca Europeană de Investiții (BEI) este instituția Uniunii Europene care acordă credite pe termen lung și se află în proprietatea Statelor Membre. Ea acordă finanțări pe termen lung, destinate unor investiții solide, pentru a contribui la realizarea politicii Uniunii Europene. www.eib.org

Institutul BEI promovează inițiativele europene pentru binele comun. El a fost creat ca parte a Grupului BEI (Grupul Bncii Europene de Investiții) în ianuarie 2012, cu scopul de a acționa drept catalizator pentru activități sociale, culturale, educaționale și de cercetare, în folosul dezvoltării economice și sociale din Europa. Informații detaliate despre activitățile Institutului EIB pot fi obținute de pe website-ul său <http://institute.eib.org/>

Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (BCE) este "banca socială a Europei". Ca bancă multilaterală de dezvoltare, cu 40 state membre, ea reprezintă un instrument major al politicii de solidaritate în Europa. Ocrotirea patrimoniului cultural al Europei face parte din mandatul său. www.coebank.org

Contacte de presă :

Sneška Quaedvlieg-Mihailovi

Secretar General al Europa Nostra

E: sgm@europanostra.org

T: +31 70 302 40 56 ; M: +31 65 231 39 71

Giuseppe Simone

E: gs@europanostra.org

T: +31 70 302 40 59 ; M: +30 69 42 20 89 46

Informații suplimentare:

www.europanostra.org/7-most-endangered/

www.europanostra.org/advisory-panel/

twitter.com/europanostra

Fotografii și înregistrări video la rezoluție înaltă :

<http://www.flickr.com/photos/europanostra>

<http://www.youtube.com/user/EuropaNostraChannel>